

Verklaring aanpak pesten

Door Jeroen F.M. van Leeuwen
Email: jfmvanleeuwen@xs4all.nl

Overwegende dat

- Pesten groot persoonlijk leed veroorzaakt¹
- Een directe relatie bestaat tussen het al dan niet melden van pesten en het melden van geweld op straat²
- Een directe relatie bestaat tussen pesten en allerlei vormen van racisme, seksisme en antisemitisme³
- 330 000 (23%) kinderen in het primair- en 55 000 (6%) in het secundair onderwijs jaarlijks slachtoffer zijn van pesten⁴
- Een op de vijf kinderen in het primair- en een op de zes kinderen in het secundair onderwijs zelf aangeeft te pesten⁵
- Wanneer zij geen hulp krijgen de kans groot is dat zij hun pestgedrag voortzetten op andere plaatsen dan school.⁶
- Dit tot grote problemen in het later te vormen gezin kan leiden, problemen als kindermishandeling, seksueel misbruik, en andere vormen van huiselijk geweld⁷
- Notoire pesters een vier maal zo grote kans dan andere leerlingen lopen in de criminaliteit te belanden⁸
- Het signaleren en behandelen van deze groep dus een ideale vorm van criminaliteitspreventie is⁹
- Het probleem wederkerig is en 3.5% van de beroepsbevolking (nog steeds) gepest wordt¹⁰
- De financieel- economische schade in de miljarden loopt¹¹

Constaterende dat

- Pesten een groot maatschappelijk probleem is
- Het huidige beleid na meerdere jaren nog steeds niet effectief blijkt¹²
- Er nog steeds geen aanpak, speciaal geënt op notoire pesters, bestaat¹³
- Scholen tot nu toe vrij zijn om het probleem al dan niet aan te pakken
- Uit onderzoek blijkt dat er wel een effectieve aanpak bestaat¹⁴

Willen wij dat

- Elke school verplicht wordt de vijf-sporen aanpak van pesten te hanteren¹⁵
- Ter implementatie hiervan elke school wordt geprofessionaliseerd om deze aanpak goed te hanteren. Dit doormiddel van bewustwording en training¹⁶
- Hiervoor voldoende trainers moeten worden opgeleid¹⁷
- Per onderwijsinstelling een persoon aanspreekpunt zal zijn voor de psychosociale veiligheid van iedere schoolgeleding, waaronder pesten
- Deze persoon in nauw contact zal staan met alle actoren in en rond school¹⁸
- Het onderwijsondersteunend personeel (OOP) voldoende tijd en middelen worden gegeven om toezicht te houden en corrigerend op te treden¹⁹
- Pabo's en andere opleidingen voor leerkrachten/docenten verplicht worden een antipest module in het lespakket hebben²⁰
- Zittende (Psycho-) therapeuten zullen worden opgeleid in de hulp aan (ex-) slachtoffers van pesten, alsook de hulp aan notoire pesters²¹
- De website www.pestten.net financieel ondersteund wordt voor onderhoud en beantwoorden van de vele vragen²²
- Instructiemateriaal voor de vijfsporenaanpak wordt ontwikkeld²³
- Een landelijke organisatie hiervoor verantwoordelijk zal zijn²⁴

---

¹ Een aantal gevolgen zijn weinig zelfvertrouwen (meer) hebben, faalangstig zijn, andere mensen wantrouwen, zich gediensig (menen te moeten) gedragen, onderworpen gedrag, relationeel-seksuele problemen, depressie, automutilatie, school- en straatfobie, eetstoornissen en overwegingen of pogingen tot zelfdoding . (Van der Meer, 2001-1)

² Van der Meer, 2003-1

³ Pesten, opgevat als het zondebokfenomeen, is volgens Allport, de meest vijandige manier van omgang van mensen en kinderen met elkaar. Andere vergelijkbare manieren zijn: racisme, fascisme, seksisme, vreemdelingenhaat, poten- en pottenrammen, homohaar, antisemitisme, vreemdelingenhaat. (Allport, G.W. 1978)

⁴ Mooij, 1992

⁵ Mooij, 1992

⁶ Van der Meer, 1997-5

⁷ Van der Meer, 2006-1

⁸ Olweus, 1987

⁹ Van der Meer, 1991-1; Mutsaers, 1994

¹⁰ Leymann, 1994

¹¹ Leymann, 1994

¹² Fekkes, 2005; Van der Meer, 2005-1 en 2005-2

¹³ Van der Meer, 2006-1

¹⁴ Fekkes, 2005

¹⁵ Van der Meer, 1993-3, 1994-1 en 2000-3

¹⁶ Van der Meer, 2000-3

¹⁷ De stichting E2V2 kan al deze scholen professionaliseren, maar beschikt niet over trainers om alle scholen op korte termijn te kunnen trainen. Er zullen derhalve trainers moeten worden opgeleid.

¹⁸ Het betreft de gehele sociale kaart van stad of dorp: politie, jeugdzorg, bureau Halt, Raad voor de Kinderbescherming, GG en GD, onderwijsbegeleidingsdienst, afdeling Onderwijs.

¹⁹ Door bezuinigingen ten aanzien van het onderwijs ondersteunend personeel (OOP) heeft het onderwijzend personeel steeds minder tijd om goed toezicht te houden en corrigerend op te treden. Om deze reden is het van groot belang voor het OOP tijd en middelen te reserveren. Mogelijk kan een gedeelte van de subsidie hiervoor geoormerkt te worden.

²⁰ Van der Meer, 1993-1

²¹ Er zijn in Nederland geen therapeuten gespecialiseerd op de hulp aan gepeste kinderen noch aan notoire pesters. De stichting E2V2 kan deze therapeuten specialiseren.

²² Deze website www.pestent.net, die vanaf haar oprichting in 1998 tot nu toe meer dan zeven miljoen keer is gehit, heeft in al deze jaren vrijwel subsidieeloos haar activiteiten uitgevoerd.

²³ Een deel van de informatiebehoefte kan door folder- en instructiemateriaal als dvd vervuld worden.

²⁴ Alleen wanneer er een landelijk overkoepelende organisatie is kan het beleid goed gecoördineerd worden en kan men inspringen op recente ontwikkelingen. Gezien de tot nu toe behaalde resultaten zou E2V2 hiervoor de beste kandidaat zijn, welke stichting, om verkokering te voorkomen, haar werkzaamheden zou dienen te verrichten onder de verantwoordelijkheid van Operatie Jong.